

KINDEREN IN ASIELZOEKERSCENTRA

Onderzoeksrapport *Kind in het centrum: Kinderrechten in asielzoekerscentra*

Feiten

- 6 á 8 duizend kinderen in asielzoekerscentra (azc).
- Bijna 60 azc's in Nederland.
- COA verantwoordelijk voor opvang, in opdracht van ministerie BiZa.
- Zorgen over kinderen: vreemdelingenkinderen extra kwetsbaar; veronderstelling dat ouders voor kinderen kunnen zorgen ondanks situatie.

Onderzoek

- Alle aspecten van de leefsituatie van kinderen in azc's in beeld: gezin en opvoeding, wonen, recreatie/spel/vrije tijd, onderwijs, gezondheid, veiligheid, asielprocedure, financiën, participatie.
- Kinderen en jongeren zelf bevraagd (diepte-interviews 66 kinderen en 8 ouders).
- Deskundigen geconsulteerd (164 deskundigen).
- Bestaand onderzoeksmateriaal (96 bronnen).

Belangrijkste conclusies

- Situatie voldoet op geen van onderzochte terreinen aan de eisen van het VN-Kinderrechtenverdrag.
- Kinderen in azc's zijn vrijwel onzichtbaar.
- Drie fundamentele knelpunten:
 - Lange duur procedure en opvang. Fundamentele onzekerheid in combinatie met opvang die ongeschikt is voor lang verblijf.
 - Veelvuldig verhuizen van azc naar azc. Met gevolgen voor school, vriendschappen, gezondheidszorg, etc.
 - Onvoldoende informatie over dagelijkse activiteiten, mogelijkheden, samenleving, procedure.
- Knelpunten op alle terreinen, zoals opvoeding, school, vrije tijd, participatie.
- Situatie schaadt ontwikkeling van kinderen.

Urgentie aandacht

- Juridisch: Nederland is partij bij het VN-Kinderrechtenverdrag en andere mensenrechtenverdragen en richtlijnen (zoals de Opvangrichtlijn). Daar moeten we aan voldoen, ook en juist voor vreemdelingenkinderen.
- Maatschappelijk: Veel kinderen (en hun ouders) die nu in de opvang zitten, komen in de NLse maatschappij terecht. Verknip ze niet!
- Menselijk: Zorg voor medemens. Behandel eenieder zoals je zelf behandeld zou willen worden.

Wat kan de Tweede Kamer doen?

De leden van de Tweede Kamer kunnen voor kinderen in azc's onder meer het volgende doen:

- Bijzondere positie van kinderen in azc's erkennen en op de agenda zetten.
- Goed geïnformeerd zijn over situatie van kinderen in azc's.
- Regering controleren in beleid voor deze kinderen:
 - Korte en zorgvuldige asielprocedure waarbij belang van kind voorop staat.
 - Voorrang asielaanvragen gezinnen.
 - Voorkóm dat kinderen (gezinnen) steeds moeten verhuizen naar een ander azc.
 - Plaatsing van kinderen en ouders in één azc; voorkom verhuizen en regel toegang tot lokale voorzieningen.
 - Begeleiding van gezinnen (in terugkeertraject).
 - Ieder kind/jongere in azc een vertrouwenspersoon/mentor.
 - Informatie-verbetering aan kinderen, ouders, professionals en publiek (zorg dat kinderen/jongeren in azc's toegang hebben tot internet).
 - Stel een onafhankelijk toezichthouder in die waarborgt dat de opvang van kinderen (gezinnen) in azc's verbetert (in combinatie met participatie van kinderen in kinderraden).
- Follow-up geven aan aanbevelingen uit onderzoek en deze kinderen niet vergeten.

Werkgroep Kind in azc

De werkgroep *Kind in azc* is in 2010 opgericht als vervolg op het onderzoeksrapport '*Kind in het Centrum*' (2009)

- Doel: het verbeteren van de situatie van kinderen in azc's door opvolging te geven aan de aanbevelingen uit het rapport.
- *NGO-leden*: Karin Kloosterboer (UNICEF), Myrthe Wijnkoop/Ayaan Abukar (VluchtelingenWerk), Carla van Os (DCI), Fronnie Biesma (De Vrolijkheid), Tessa Smets (Kinderpostzegels).
- *Deskundigen*: Margrite Kalverboer (Universiteit Groningen), Stan Meuwese (zelfstandig deskundige), Loes van Willigen (zelfstandig deskundige).
- *Waarnemend leden*: Janine Sterkman (Ministerie van BiZa/ Immigratie & Asiel), Anne Weert (COA, projectleider Kind in de opvang).
- *Waarnemend lid op afstand*: Bram Tuk (Pharos).
- *Coördinator*: Marjon Donkers.

Contactgegevens

Marjon Donkers (coördinator werkgroep):

- marjon.donkers@gmail.com of 06-12659359

Karin Kloosterboer (UNICEF):

- kkloosterboer@unicef.nl of 06-22566611